

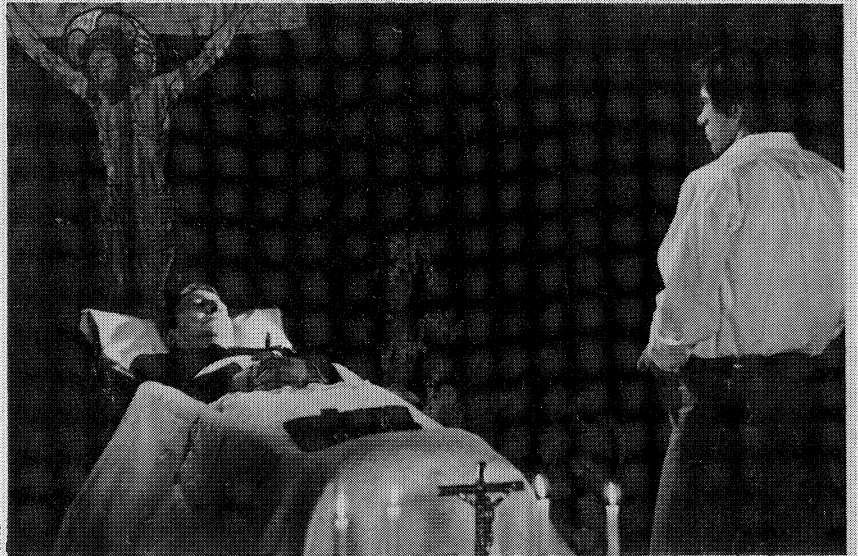
De 31ste Berlinale

Een Zwitser, een Indiër en een Belg komen om de hoek kijken

De verleiding is groot om te proberen de talloze films die tijdens de Berlinale werden afgerold onder een gemeenschappelijke noemer te vangen. Maar dat blijkt ook nu weer onmogelijk te zijn. De trends die met veel moeite in het wereldwijde filmaanbod kunnen worden onderscheiden, lijken evenzeer het gevolg te zijn van het gelukkig toeval in de programmakeuze dan van intuïtieve solidariteit en gemeenschappelijke bekommernissen onder de kineasten uit alle windstreken.

Berlijn, vorige week. Merkwaardig was wel hoe dezelfde tegenstellingen in een aantal zeer diverse films aan de oppervlakte kwamen. De konfrontatie, bijvoorbeeld, tussen stad en platteland of provincie lokte de dramatische spanning uit in drie van de interessantste competitiefilms: de Frans-Zwitserse koproductie *La Provinciale*, de Indische inzending *Anatomie van een Hongersnood* en de fel omstreden vaderlandse film *Le grand paysage d'Alexis Droeven*.

In *Jean-Jacques Andriens Le grand Paysage d'Alexis Droeven* wordt de zoon (*Jerzy Radziwilowicz*, de Poolse acteur uit Wajda's *De man van Marmer*) van een zopas overleden militante landbouwer, voor de keuze gesteld of hij al dan niet de ouderlijke, gemechaniseerde melkboerderij zal overnemen, het contrast met de stad wordt gedramatiseerd in de figuur van zijn jonge tante, Elisabeth (*Nicole Garcia*) die reeds jaren eerder uit de besloten en enge landelijke omgeving ontsnapte door een baan te zoeken als advokate in Luik. Zoals Andrien in zijn eerste speelfilm *Le fils d'amr est mort* een zuiver filmische bespiegeling maakte van een speurtocht naar de eigen identiteit, zo is zijn tweede speelfilm een even fascinerende cinematografische verkenning waarin dit keer de relatie van het individu tot de omgeving waarin hij zich kan ontplooiën centraal staat. De economische en politieke achtergrond speelt daarin een doorslaggevende rol. Het gegeven is gesitueerd op een hoeve in Aubel aan de rand van de Voerstreek. Waar de landbouwkrisis (door toedoen van de EG-wetgeving verliezen

de lokale landbouwers hoe langer hoe meer hun autonomie) en het taalgeschil tot op zekere hoogte parallel lopen.

Ofschoon de problemen in de Voerstreek slechts een facet vormen van deze opmerkelijk veelledige film, is dit natuurlijk het o zo delikate gegeven waar veel van mijn Vlaamse kollega's zich blind op staren. En dat is echt onzin, rekening houdende met het talent van de rasfilmer Andrien, die zich met niet meer dan twee lange films op zijn actief aandient als de meest begaafde kineast die dit doorarme filmland (op dit vlak hoeft er geen discriminatie te bestaan tussen Waalse, Vlaamse en Brusselse bodem) heeft voortgebracht. Om het even scherp te stellen, dit als reactie op de stupiditeit en het onbegrip waarop *Le grand Paysage d'Alexis Droeven* hier onthaald werd: terwijl geen joodse criticus er aan denkt om het talent van

Le grand Paysage d'Alexis Droeven: prachtige fotografie geapprecieerd.

Leni Riefenstahl in twijfel te trekken, heeft Jean-Jacques Andrien het kennelijk voorgoed bij de Vlaamse criticus verkorven omdat hij het waagde de problemen in de Voer als achtergrond te gebruiken en de werkelijke inhoud van zijn film belangrijker in te schatten dan een zogenaamd „objektie“-exposé van een linguïstisch knelpunt.

Twaalf dagen van het meest onevenwichtige festivalvoer slikken, lijkt me wel het ideale kader om de filmische kwaliteiten en originaliteit van een film als *Le grand Paysage d'Alexis Droeven* ten volle te appreciëren. De festivaljury lauwerde de inderdaad prachtige fotografie die niets vandoen heeft met fraaie plaatjes, maar alles te maken heeft met de visie van een authentiek filmmaker die componeert met beelden.

Wat mij betreft, had Andrien best de hoofdvogel mogen afschieten, de gouden beer, want in geen enkele andere competitiefilm was de „schriftuur“ (strakke, tot het uiterste uitgezuiverde beeldenreeksen die blijik geven van een bewonderenswaardige emotionele gereserveerdheid, waardoor precies de momenten van ontroering des te sterker worden, de meest subtiele en creatieve geluidsband ooit in een Belgische film te aanhoren) zo rijk, consistent en volledig beheerst.

Om een schier onbegrijpelijke reden (tenzij een emotionele reactie op een mislukte rechtse machtsgreep een geldige reden zou zijn) ging de gouden beer naar *Deprisa, Deprisa*, de zwakste film van de toch al zeer over het paard getilde Spaanse regisseur *Carlos Saura*. Het gaat hier om een volstrekt stijlloze kijk op het bestaan van een hedendaagse Madrileense *Bonnie en Clyde*, een jongen en zijn vriendinnetje die samen met